

szegedi egyetemi tisztviselő, a szegedi nyilaskeresztes párt városvezető főfunkcionáriusa volt. A városvezető szegedi főnyilas ellen fegyelmi kifogások merültek fel, aminek az lett a következménye, hogy a vezető főhatalom nemcsak tisztviselőt fosztotta meg, hanem a pártból is kizárta. Szálasi nyilván nem volt tisztában azzal, hogy Magyar Ede kizárása nem fog olyan simán menni, mint ahogy annak a feltétlen fegyelem és szubordináció mindenben érvényesíteni kívánt nyilas alapelvéből folynia kellene. Magyar Ede nem hagyta magát, szervezkedni kezdett és sikerült neki két részre szakítani a pártot. Összeverbált azokat, akik azonosították magukat vele, a mostani vezetéssel elégedetlenek és döngetni kezdte a párt kapuját. Mikor már elég erősnek érezte magát, kérte visszafelvételét, de szóba sem állottak vele. A pártból való kizárás a nyilasalkot-

mány szerint a legsúlyosabb fegyelmi ítélet, ami azonban még nem befejezett büntetés, mert annak a bizonyos áhitott hatalomnak átvétele után ezeket, mint az eszme elengedését és hűségűit kemény megtorlással kell sújtani. Tehát Magyar Edét sem lehetett visszavenni. A dolog azonban kezdett elmérgesedni. A pártban palotaforradalom jelei kezdtek mutatkozni. Mord arcu és kemény elhatározású nyilas testvérek néztek egymással farkasszemet. Azok pedig, akiknek eddig is ingatag meggyőződését ezek az események még labilisabbá tették, kezdtek szedni sátorfájukat.

Szálasi két alvezére kedden este Szegedre érkezett, hogy rendet csináljon a szegedi dzsungelben. Az imbojgó, ledőlőni készülő nyilaskereszt árnyékában folyik a tetemrehívás, menteni próbálják ami még menthető. A párttagok bizonytalan érzésekkel figyelik s kifele kacsintgatnak, mellékajtókat keresnek, amelyeken át csendesen észrevétlenül el lehetne párolgni.

A nyilaspárt mozgalmi tizes tanácsának körlevele Detronizálni akarják Szálasi, triumvirátust szándékoznak helyére ültetni

Bizonyára nyilas berkekben is szenzációként ható dologtár a nyilvánosság elé a Makói Újság augusztus 18-i száma amely ismerteti a nyilaspárt mozgalmi tizes tanácsának körlevelét. Ennek az a lényege, hogy a párt temperamentumosabb vérmérsékletű tagjai palotaforradalmat szerveznek Szálasi ellen, el akarják mozdítani vezéri helyéről s a makói Gera József meg Szöllősy Jenő s az éppen Szegeden tartózkodó Ostián Antal triumvirátusát szemelték ki utódául.

A tizes tanács megállapítja, hogy a nyilaspárt és mozgalom harcosszellemét és lendületét elvesztette. A keretek állanak ugyan, de a kereteken belül polgári pártokat is megszégyenítő tunyaság, csendes kérődzés és emésztés folyik.

— Ha ezt a vegetálást, ezt a sültgalambvárást megszüntetni nem tudjuk, a harcosszellemet visszaállítani nem sikerül, ha bálványimádó szektáriánusok maradunk továbbra is, akkor pártunk lassu kimúlása elkerülhetetlen — írja a körlevél.

— A Nyilas Párt előregedett, mielőtt hatalomra juthatott volna. Az előregedés okai a következők:

1. A pártban sem politikai, sem mozgalmi vezető nincs, mert Szálasi Ferenc vezetőnkől e képességek hiányoznak! Ő kiváló teoretikus és ideológus, aki legutóbbi tanulmányában napnál világosabban kimutatta, hogy Európát, sőt az egész földtekét csak a mi eszmerendszerünk, a hungarizmus alapján lehet újjárendezni. Erre sem a fasiszmus, sem a német szocializmus nem alkalmas. Előbbi állítása azóta már igazolást is nyert. Ezenkívül Szálasi vezérünkben semmi vezéri képesség nincs! Ezzel minden felelős tisztviselőnek számolni kell.

Szálasi Ferenc országjárása, szerveztetlőségai dicséretes ambícióra vallanak, de kérdés-felelet-játékkal, akadémikus fejtegetésekkel, amelyeket a párthelyiségekben rendez, forradalmi pártot építeni nem lehet!

— Tiszta, érthető Testvérek? Akkor mehetünk tovább! — szokta mondani és kíséri kijelentéseit olyan gesztusokkal, amelyek egy nyugdíjas pedagógust s nem forradalmi pártvezért jellemeznék. A vezér legyen lángcsóva, amely tüzet gyújt, magával ragad mindenkit, aki hitet, elszántságot s tettekre készséget sugároz magából, mert ajtatatos templom előimádkozók még

sohasem csináltak forradalmi pártot, még kevésbé forradalmat!

2. A párt politikai vezetése is dilettantizmusra vall. Szálasi Ferenc vezérünk folytonos kérései az uralkodó rendszer felé, amelyek figyelembe sosem vétettek, memorandumai, melyeken az illetékesek csak nevetnek, az állandó megalázkodások lejáratták a párt tekintélyét. Félre ezekkel a módszerekkel! A párt éltető eleme a harc! Olyan vezetőket az élre, akik ilyen szellemben vezetik a pártot!

3. A pártban szigorú tagrevíziót kell végrehajtani, mert tagjaink nagy része meggyőződés nélkül van a pártban, igen sokan közülük Hubayékkal és Imrédyékkel tartanak kapcsolatot! Ezek nagyrésze nyílt destruktívot folytat és fertőzi az egészséges tagjainkat is. Ne féljünk a tisztogatástól, hanem addig zárjuk ki ezeket a pártból országsszerte, amíg nem késő. A párt ereje nem a taglétszámtól, hanem a tagok szellemétől függ, ezt tudomásul kell vennie a vezérnek is. Elég bizonyíték erre a fasiszta párt esete.

— Testvérek! Magunk között szabad, sőt kötelesség feltárni és orvosolni a hibákat, mert különben nincs jogosultságunk a hatalomra! Ha a hibákat nem orvosoljuk, nem is juthatunk hatalomra soha, mert a nemzeti szocialisták lassan átszivárognak a harcosszellemű pártokhoz, legyen ez a nemzeti szocialista vagy szociáldemokrata. Pártunk győzelme érdekében a felső vezetést a következőképp kell módosítanunk: dr. Gera József és Ostián Antal testvérünk vegye át a párt mozgalmi vezetését, Szöllősy Jenő képviselő testvérünk pedig a politikai irányítást! Szálasi Ferenc vezérünk pedig mint kiváló teoretikus vonuljon vissza az országépítés nagy munkájának előkészítéséhez! Ezt követeli ma a párt legtöbb gondolkodó és felelősségtudatos tisztviselője és kereszttől fogja vinni a párt.

Husz százalékkal drágul a bőrtalpu lábbeli

Budapest, augusztus 18. A hivatalos lap csütörtöki száma közli a bőrtalpu lábbelik termelői, fogyasztói árának újabb megállapítását. Eszerint 1943 augusztus 1. előtt egyénileg megállapított előbbi árhoz 20 százalék felár számítható. (MTI)

Sik Sándor színművét játszották Nagyváradon szabadtéri előadásban

Miért lehet másutt és miért nem lehet az idén Szegeden szabadtéri előadásokat tartani?

(A Délmagyarország munkatársától) Az idén Szegeden nem voltak szabadtéri játékok s a város közönsége kénytelen volt tudomásul venni, hogy az általános körülményekben beállott változás lehetetlenné tette a játékok megrendezését. Legutóbb közöltük dr. Pálffy József polgármesternek egy budapesti levelében megjelent nyilatkozatát, amelyben a játékok elmaradásával kapcsolatban arra hivatkozik, hogy egyéb okok mellett legnagyobb sullyal a világitáskorlátozásra, illetőleg az elsötétítésre vonatkozó rendelkezések hatottak oda, hogy nem lehetett megtartani az idén sem a szabadtéri játékokat. A Délmagyarország ezzel szemben kifejtette azt az álláspontot, hogy ha valóban akadályok is merültek fel a játékok teljes nagyvonalúságban elgondolt megrendezése ellen, módot kellett volna találni a körülményekhez alkalmazott szabadtéri játékok rendezésére. Ennek az álláspontnak a helyességét igazolják a Margitszigeten egész nyáron át tartott szabadtéri előadások, most pedig Nagyváradról kapjuk a hírt, hogy a nagy-névű szegedi poéta Sik Sándor István király című történelmi színművét szabadtéri előadásban játszották el az ottani Dóm előtt. A nagyváradai szabadtéri előadásról szóló tudósítást a következő:

Több mint kétezer néző előtt nagy felkészültséggel a nagyváradai Dóm előtti téren játszotta a nagyváradai katolikus legényegylet kitérő műkedvelő gárdája Sik Sándor: István király című történelmi színművét. A megnyitó beszédet dr. Soós István polgármester mondta, Be-

szédében Nagyvárad történelmi szerepéről, a nagy királyok és fejedelmek kapcsolatairól beszélt. Szent László sirjához a királyok és fejedelmek éppen úgy, mint a magyar nép sokasága imádságos lélekkel zarándokolt. E téren áll Szent László király szobra s a szobor talapzatán »Szent László könyörögj érettünk« felírás olvasható. Ha ez aktuális évszázadok óta, nem fokozottabban kell-e ma könyörögnünk Szent László királyhoz, Nagyvárad védszentjéhez? — kérdezte Soós polgármester.

A magas színvonalu megnyitó beszéd után »Ah hol vagy magyarok tündöklő csillaga« éneklésével vette kezdetét a történelmi színmű előadása. A nagyváradai legényegylet kitérő műkedvelői magas nivójú előadásban művészi készséggel és nagy felkészültséggel adták elő Sik Sándor mélyértelmű hatásos színművét.

A befejezőkor »Baldogasszony anyánk« című éneket adta elő a MÁV »Turul« énekkar Kovács Győző vezényletével, majd pedig megszólaltak a székesegyház összes harangjai. A több ezer pengős bevételt a harctéren küzdő katonáknak küldendő szeretetsomagok költségeire adományozták.

Amikor örömmel regisztráljuk Sik Sándor művének nagy sikerét a nagyváradai szabadtéri előadáson, nem mulaszthatjuk el, hogy kifejezést ne adjunk annak a nézetünknek, hogy Szegeden is meg lehetett volna találni a módját szabadtéri előadások rendezésének, ha valaki kezébe vette volna az ügyet.

Döntöttek a vendéglősök:

Szegeden is bevezetik a heti egy napos zárvatartást

(A Délmagyarország munkatársától) Részletesen beszámolt a Délmagyarország azokról az előkészítő tárgyalásokról, amelyek a szegedi vendéglátó ipari szakma körében indultak meg a heti egy napos zárvatartás bevezetésére. Az új rendszer bevezetését az élelmiszerekkel való takarékoskodás mellett az is indokolja, hogy a személyzetnek így teljes egy napi pihenőnapja van minden héten, az egy napos szünet ezenkívül főleg a téli hónapokban igen sokat jelent fűtés és világitás terén elért megtakarítás is. A Budapesten jól bevált rendszert az újabb időkben egymásután kezdik meghonosítani a vidéki városokban is s így Szegeden is napirendre tűzték már régebben a kérdést a vendéglősök. A megállapodásnak legfőbb akadály azonban sokáig az volt, hogy nem jött létre megállapodás a kocsmárosokkal, a vendéglősök álláspontja pedig az volt, hogy teljesen értelmetlen volna, ha ők hetenként egy napon zárva tartanák üzleteiket, ugyanakkor a kocsmárosok semmiféle korlátozást nem

vállalnának. Időközben ez a kérdés is megoldódott s a kocsmárosok ipartársulatának elnöke éppen a Délmagyarországban nyilatkozott s nyilatkozatában közölte, hogy jónak és szükségesnek tartják ők is a heti egy napos zárvatartást s csatlakoznak a mozgalomhoz.

Néhány nappal ezelőtt ilyen előzmények után ült össze a szegedi ipartestület vendéglátóipari szakosztálya, ahol nagy szótöbbséggel kimondták az új rendszer bevezetését. Értesülésünk szerint a vendéglősök ma, csütörtökön délután ülnék össze, hogy szakmai értekezleten megbeszéljék az újítással kapcsolatos kérdéseket s azt a rendszert, amely szerint az üzleteket hetenként egy napon át zárvatartják.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ